

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec . . . " 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . . 1.80
 Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna pettirvsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali oje prostor)
 za enkrat . . . po 20 v
 za dva- in večkrat . . . 15.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
 Poslano:
 Enostolpna pettirvsta po 40 vin.
 Izdaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, boam.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Siloviti boji pri Podgori in Sv. Martinu. - Nemški uspeh zahodno od Moze. Odstop nemškega velikega admirala.

Za ljudski blagor.

Nemški kulturni parlament.

Zadnje nedeljo in ponedeljek so se vršila na Dunaju velika zborovanja, katerih se je udeležilo obilo zastopnikov raznih strank in svetovnih naziranj. Zborovanja se je udeležil tudi dunajski kardinal dr. Piffli in nekaj ministrov. Zborovanje je vodil dunajski župan. To zborovanje je bilo prvi polzkuš, da spravi vse različne Nemce do skupnega obravnavanja najvažnejših vprašanj. Govorilo se je o važnih socialnih vprašanjih: nazadovanju rojstev, jetiki, varstvu dojenčev, spolnih boleznih in vojnih domovih. Najresnejša je bila zadeva spolnih boleznih in boja proti nečistosti. Od katoliške strani so se izpregovorile jasne in odločne besede, da se ljudske kuge ne bomo ozdravili, ako se ne začne odkrit boj proti nenravnosti. Samo enega reformatorja imamo in ta je Kristus. Krepke so bile tudi besede za svetost zakona in družine. Naj sledi nekaj natančnejšega poročila:

Glede padanja rojstev je rekel dr. Hainisch, da se bosta na Dunaju kmalu srečali številki umrljivosti in rojstev. Več vzrokov je, toda slep in gluhi bi moral biti, kdor bi ne hotel videti pravega vzroka: nazadovanje rojstev je rezultat volje; hotoma, name noma se noče roditi. Odpraviti se mora inserate gotovih predmetov po časopisu. Po mestih in industrijskih krajih bi se moralo začeti z veliko sistematično skrbjo za mladino. Odpraviti moramo današnje dejstvo, da imajo družine brez otrok ali z malo otroci neko gospodarsko prednost, današnja vojaška taksa za starše je kazn zanje, če imajo dosti otrok. Želeli je, da se takozvani »davek za samce« ali druge naklade na dohodnino dajo občinam za mladinsko skrb. Nazadovanje rojstev pa je tudi n r a v n o vprašanje, zato morajo nastopiti cerkev, šola, stanovske, izobraževalne in strokovne organizacije.

Višji zdravstveni svetnik dr. Altschul je poudarjal, da je to vprašanje bolj vprašanje vzgoje. Važno je vprašanje

nezakonskih otrok. Nezakonski otrok naj ima isto pravno stališče kakor zakonski, toda nezakonske matere pa ne smemo postaviti v vseh ozirih na isto mesto z zakonsko materjo. Kajti, če pospešujemo pri rojstvu otrok samski stan, s tem omejujemo ustvarjanje novih družin in vendar mora samo družina tvoriti temelj države in prebivalstva in njegove rasti. Ta poročevalec je tudi priporočal, naj se omeji izseljevanje, odpravi celibat vseh vrst, tudi pri manj premožnih častnikih in učiteljih. Zahteval je tudi primerno »reformo zakona«.

Kakor se vidi, je vse razlaganje in predlaganje zašlo v neko čudno ozračje in želje, zato je vseučilišni profesor dr. Ude iz Gradca jasno in odločno začrtal stališče katoličanov. Rekel je: »Vsa stvar se dá povedati s kratkimi stavki: »Če ne priznaš Boga nad seboj, potem živi kakor hočeš; če ga pa priznavaš, potem te veže npravna postava. Uspešen boj proti nenravnosti in v prvi vrsti proti nazadovanju rojstev je le tam mogoč, kjer se božja npravna postava docela in brez pridržka prizna in izvršuje. Imamo samo enega reformatorja prebivalstva in ta je Kristus. Samo ena prava reforma je: prenoviti vse v Kristusu. In samo eno pravo reformno društvo imamo: katoliško Cerkev. Dr. Ude pravi, da naj se ravno cerkev loti tega vprašanja v besedi in pisanju, v spovednici in na prižnici, pri pouku zaročencev in nauku za matere. Ker je nenravnost tako razširjena, sama defenziva in indirektni boj ni več na mestu. Danes sta — bodi to poudarjeno — mož in žena aktivno udeležena pri prostovoljnem nazadovanju rojstev. Velik misijon po vseh škofijah naj začne križarsko vojno, da se očisti in posveti zakonski stan. Bodimo katoliški in vprašanje prebivalstva je za nas načelno rešeno.«

Od svobodnimiselnosti strani se je zahtevalo »reformo zakona« in »civilni zakon«. Predsednica katoliških ženskih organizacij grofica Walterskirchen je odgovorila: »Če hočemo iz smeri kulturnega razvoja zadnjih desetletij sklepati, tedaj se lahko reče to: še vedno se zakon in družino priznava kot temelj družbe,

toda često samo kot eno obliko zveze med možem in ženo in tej zvezi se lahko pridružijo druge enakovredne oblike. Zahteva se, da naj se odpravijo vse razlike med »zakonskim« in »nezakonskim«. Mi katoličani moremo te tendence samo odklanjati. Stojimo na stališču, da je zakon svet. Tudi za nezakonskega otroka hočemo kar največ poskrbeti, posebno nezakonski oče bo moral v večji meri izpolnjevati svoje gospodarske in npravne dolžnosti. Tudi glede pokojnine otrok padlih smo za to, da se tudi nezakonskim otrokom dajo enaki prejemki, toda preskrba se bo morala izvesti različno; kajti če se to ne zgodi, bi npravno čuvstvovanje ljudstva prišlo v zmedo, ker narod postavo vedno smatra za npravno pravilo. Ravno vojna nam najbolj odkriva potrebo, da npravno moč ljudstva okrepimo in zakon z vsemi dovoljenimi sredstvi branimo in pospešujemo, kajti vsako rahljanje zakona in družin rahlja tudi obstoj države. Glede padanja rojstev govornica opozarja na monakovskega profesorja dr. Gruberja, ki je rekel: »Kjer še katoliška Cerkev veže duhove — boljše rečeno: vest —, kjer še velja nauk, da je omejevanje blagoslova z otroci smrtni greh, tam je nazadovanje rojstev skrajno majhno.« Govornica je končno poudarjala, da se mora vzgoja deklic reformirati in te pripraviti na njihov bodoči poklic gospodinje in matere.

Odbili Italijani. — Napad laških litalcev na Trst.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 15. marca. (K. u.) Uradno se razglša:

Italijani nadaljujejo napade na bojni črti ob Soči. Ljuto so se borili večerj popoldne na višini pri Podgori. Naše čete so vzgle tu mestoma napredujočega sovražnika v ročnem metelju. — Ravnotako ni uspel sovražni nočni napad po večurni topniški pripravi proti prostoru južnozahodno od Sv. Martina. Pred tem krajem leži še

iz bojev prejšnjih dni nad 1000 sovražnih mrličev. Na več mestih primorske bojne črte živahni topniški in boji z minami.

Živahno je streljal sovražnik v koroškem obmejnem ozemlju na naš odsek Bela, v Tirolah pa na prostor Col di Lana.

Laški metalci so metali bombe na Trst, ne da bi bili povzročili škodo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

Rim, 12. marca. (Kor. urad.) Trajno slabo vreme zavira naše čete v višje ležečih odsekih bojišča. Sneg leži mestoma nad 10 metrov visoko. Intenzivno in učinkujoče je delovalo naše topništvo na celi bojni črti od srednje Soče do morja. Poškodovanih je nekaj odsekov sovražnih črt, branilci so prepadeni; na več mestih so morale utihniti sovražne baterije. Med odmorit topniškega ognja je napadala naša pehota v globokem snegu in čez polzke strmine sovražne postojanke in jih je obmetavala z ročnimi granatami. Na oddelke, ki so prihiteli ojačevati, je streljalo dobro zadevajoče naše topništvo in ljuto brzo streljanje naših strojin.

Boji na bojišču pri Gorici.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Ponedeljek, dne 13. marca: Danes dopoldne je vladal na bojišču pri Gorici zopet mir. Topovi, ki so gremeli tri dni neprestano na dobrdobski planoti, na goriskem območju in pri Plaveh, in so večerj popoldne pretresali ozračje s svojim strašnim koncertom, so proti večeru popolnoma potihnili. Italijani si vedno belijo glave, kako bi prodrli, poskušali so tudi te dni, a kakor vedno zaman. A danes popoldne so pričeli topovi zopet svojo pesem. Boji se nadaljujejo.

Zadržana laška ofenziva.

Curib. Po daljšem odmoru se je razvil na italijanski bojni črti zopet živahnejši boj. Italijanski vojaški kritiki pa ne pripoznajo samo, da so ustavile avstrijske čete povsod ofenzivo, marveč da so izvedle tudi

LISTEK.

Viržinka.

—pt—

Ej, ali vam je bilo življenje takrat, ko smo hodili v šolo tja na Resljevo cesto! Četrtoletniki smo bili, ponosni in visoki, da bi nas bila skoro metala domišljavost, v resnici pa nismo bili drugega nego — odrasli dečki.

Mnogo let je že tega, kmalu bode dvajset. Razšli smo se po svetu, v življenje, ki je marsikomu uresničilo nadeje, ki si jih je stavil vanje, največim pa ne, ter jih je k večjemu razočaralo.

Kdo ve, koliko tovarišev iz četrtega letnika bi bilo mogoče zbrati danes? Morda komaj pol, ostalih pol najbrže ni več. Nekaj jih je pomrlo, ta ali oni je šel drugače rakom žvižgat, največ jih je pobrala vojna.

O ta vojna!

Kdo je mislil nanjo takrat! Tovariš Karl gotovo ne, takisto ne tovariš Josip, tovariš Franc tudi ne in — last non least — Janez tudi gotovo ne.

Ali vam je bila to četvorica! Štirje junaki in kakšni junaki; ni čuda, da je sam cesar kaznal zanje in jim poslal — pozivni list — na nabor.

»Gromska pukša!« se je začudil Karl; Josip, ki je baš istega leta podedoval nekaj okroglega in je bil zбоk tega drzneji, kakor so bili drugi, je narisal na tablo ka-

rikaturo: »Z nabora!« Le-ta je bila uspela tako izvrstno, da je imela kar najrazličnejših posledic. V letniku je vzbudila razposajeno veselost, da je zbog šuma pogledal v sobo marsikateri profesor in — ugleddavši podobo — muzaje se odšel svojim potem. Na račun karikirancev smo zbijali marsikatero šale, pri tem pozabili, da smo v šoli, dokler nas ni tega spomnil ravnatelj, ki se je rad delal strogega, a je bil v resnici mehak in prijazen, da mu še danes želim vse najboljše in z menoj gotovi vsi, kar nas je še pri življenju.

Nenadoma se je pojavil pri durih, držal za hrbtom cigaro in resno kimal v razred. Večina nas ga ni videla, dokler se ni oglašil strogo in resno:

»Das wollen Lehrer werden und treiben Allotria; ärger wie die Buben in einer Jugendschule! Nun, ich werde es euch versalzen!«

In napravil je nekaj korakov proti katedru, da bi nas vse zapisal v razrednico.

A pred tablo se je ustavil, motril nekaj časa umotvor na nji, potem se je okrenil, prikimal žugajoč nam in odšel iz sobe. Le-to precej naglo, zakaj — lomil ga je smeh in nam ni hotel privoščiti tega povsem nenameranega zaključka svoje stroge filipike.

In kaj je bilo narisane? Vsi štirje izvrstno pogojeni naborniki so, držeči se za rame, s klobukom po strani, z velikanskimi šopki na prsih in tovariš Karl z mogočno viržinko v ustih »vozili barko« z nabora. V malo potezah je bila karikatura tako živa in tako pristno izvirna, da se nam je zdelo, kakor bi čuli vriskanje, viržinka pa

je naravnost širila imeniten vonj po razredu. Le-ta je seveda ostal od ravnateljeve cigare.

Da, ta Karlova viržinka! Fant se že delj časa ni menil za noben drug tobak, viržinko pa si je privoščil, če je le imel dosti okroglega zanj. Pri nas je užival naravnost ugled, zakaj kajenje nam je bilo prepovedano in kdor si je upal prižgati po mestu cigareto, je veljal že za pogumnega, dasi je bilo to le neznatno kršenje prepovedi, dočim se nam je zdelo kajenje take cigare pravi smrten greh proti nji.

No, Karlu je bilo malo do tega, do viržinke pa dosti, in oni dan, ko smo šli na nabor, si jo je prižgal kar pred šolo.

Toliko, da se ni zaletel z njo v profesorja Č. Le-ta se je nasmehnil in odšel po svojem potu.

Pri naboru so nas potrdili vse štiri. Vendar smo prišli v šolo popoldne, ker nismo hoteli, da bi bil kdo delal neslanih opazk.

»Karl!« je podražil profesor Č. viržinkarja. »Zjutraj sem hotel poslati za vami slugo s smetišnico.«

»Hvala, gospod profesor,« se je obregnil Karl točno. »Odkar sem se moral nekoč nenadoma nasloniti preko ograje ob Ljubljani, se take nesreče ne dogajajo več.«

Splošna gromka veselost je sledila tem besedam, a je našla kasneje odmeva celo v konferenčni sobi.

Vsi štirje junaki, ki smo takrat »vozili barko«, smo morali lani odriniti v vojno. Tovariš Janez je padel v Galiciji. Mene so odslovili bolnega, tovariš Josip straži na

juhu železnico proti polentarijem, tovariša Karla pa sem te dni srečal nenadoma v Ljubljani. Na dopustu je bil doma v Mokronogu in vračal se je v službo na laško bojišče. Prebila sva skupaj zadnji dan.

Povabil sem ga k sebi na dom naposled. Tu sem potisnil preden več vrst cigar in cigaret. Le površno se je ozrl po njih.

»Postrezi si!« sem mu ponudil.

»Hvala, ne kadim,« je odkimal z glav.

»Ne kadiš? In včasih te ni bilo videti brez viržinke v ustih!«

»Viržinka je seveda kaj drugega; viržinko bi kadil, a tu ne vidim nobene.«

»Bog te je dal; in jaz si nisem upal, da bi jo bil ponudil. Prevsakdanja cigara se mi zdi.«

»Vsakdanja?! se je začudil. Jaz pa sem se požuril in jih položil šop predenj.

Prijatelj je razstrl po mizi vse, skrbno premotril krivencaste pokve in si je naposled izbral eno, ki je bila po moji sodbi najbolj ponesrečene oblike in najbolj zvežrižena. Bila je kakor konec kdo ve kolikokrat skrivljene in zopet poravnane žice, zarjavele, tu in tam skoro okrogle in zopet ploščate stisnjene, temno in svetlo marogaste.

Še enkrat jo je pretipal v rokah in naposled prikimal zadovoljen. Potem jo je položil pred se in segel po užigalcah.

»Vsakdanja?« je povzel. »Motiš se prijatelj! Viržinka je v Avstriji najiminennejša cigara sploh. Kralj je bil, ki jo je uvedel, krasno dekle ji je dalo ime in cesar jo je povzdignil v plemstvo, dočim ji je dal pristopa na dvor. Kot moja posebnost, me je

protinapade. Težke izgube so imeli Lahi ob napadih proti prelazu Monte Croce. Avstriji so jim popolnoma pobili več čet alpincev. Nevtralni poročevalci poročajo o pravih čudežih avstrijskih planincev ne le ob obrambi, marveč tudi pri napadih; posebno pa še ob napadih z bajonetami, katerih se Italijani najbolj boje.

Barzini o težkočah vojske.

Lugano, 14. marca. Barzini nadaljuje v listu »Secolo« z opisovanjem strašnih težav gorskega boja. Na mnogih krajih da leži 30 m debel sneg. Kljub temu kaže povišano artiljerijsko delovanje na ofenzivne namere italijanskega vojnega vodstva. Dopisnik poroča dalje, kako so vsa pota in ceste izpremenjene v blatna jezera in da čete ne morejo nikamor naprej. S takimi soglasnimi poročili laških vojnih dopisnikov hočejo prepričati entento, da italijanska armada ne more nič več napraviti, kar je že napravila in še dela. Poveljstvo divizije Bologna poroča, da mečejo avstrijski letalci z bacili napolnjene bombone in svari prebivalstvo pred uživanjem.

Ustavljen poštni in brzojavni promet v Italiji.

Lugano. »Secolo« poroča: Z 12. t. m. opolnoči je za nedoločeno dobo ustavljen brzojavni in poštni promet z italijansko fronto.

Italijani pošiljajo vojake v Francijo.

Basel. »Baseler Nachrichten« poroča iz Rima: V Francijo pošiljajo neprestano italijanske vojake, in sicer starejše letnike, ki delajo službo v zaledju.

Francoska ostra sodba o Italiji.

Genf. »Journal des Debats« oistro napada italijanski parlament. V Italiji nečesto priznati, da so nezadovoljni pred vsem radi dosedanjih neuspehov nasproti Avstriji. Salandra je pač nerodno postopal, ker je zagrozil, da razpusti zbornico. Italijanski poslanci se zdaj zavzemajo za takozvano jamstveno politiko. Zele zasesti veliko Male Azije, da bi se Italiji dobro godilo, ko se bo sklepal mir. Veliko napako je storil Salandra tudi, ker je odklonil zvezo z balkanskimi Slovani. Zdaj se pa dela na še večjo napako, ki mora ogorčiti Grško. Italijanski poslanci še zdaj ne uvidijo, da se mora vojskovati Italija skupno s Francozi na zahodnem bojišču.

Italija in pariški posvet.

Lugano, 15. marca. (K. u.) Na posvet v Parizu, ki se sestane najbrž koncem marca, odpošlje Italija le uradnike trgovinskega in finančnega ministrstva.

Spor med laškim vojnim ministrom in načelnikom laškega generalnega štaba.

Curih. Generala Zupelli in Cadorna sta še v kraljevi navzočnosti hudo sprla. Zupelli je očital Cadornu, da ker se je tako zaril v boje ob Soči, uničuje Italijo in sporazum.

Italijani zasedejo Kreto?

Berlin, 14. marca. »Vossische Ztg.« poroča iz Aten: »Nea Himeras« poroča iz Kane: Italijanski konzul je sporočil prebivalstvu, da bodo poleg Angležev tudi Italijani izkrcali svojo posadko. Prebivalstvo je izkrcanje Angležev

zanimala ta cigara in proučil sem njeno zgodovino. Zato ti vem povedati, da cesar dolgo let niti kadil ni druge cigare kot viržinke. In če si ne morem privoščiti z njim vred nobenega drugega užitka, pri viržinki imava oba enakega.

To je bilo vsekakor res, a da bi bila radi tega tako zanimiva, da bi imela celo svojo zgodovino, nisem znal. Govoriti bi bila imela pravzaprav še kaj, a naposled me je zanimalo tudi to.

»Jaz ne kadim sicer, a čul sem že večkrat, da jo čislajo nekateri«, sem pripomnil.

»Pravi viržinkar sploh ne kadi drugega«, mi je potrdil Karl. »Tri razrede kadilcev imamo navadno: piparjev, cigararje in cigaretarje. A jaz pravim: pa viržinkarje, ker teh ne moremo potisniti v noben imenovani razred.«

»Jaz bi menil, da k cigararjem.«

»Ne, ker pravi viržinkar ne pogleda cigare.«

»Ali to ni cigara?«

»Je in ni!«

»Kaj pa potem?«

»Viržinka! Poseben tobak, posebna oblika, posebnost kajenja mora imeti tudi posebno ime in razred. Viržinka je prava vojna cigara naša. Za vojne je prišla k nam, prišla iz Italije in prinesla od tam vsa dobra in slaba svojstva. Prikrita je in hinavska ter zahrbtna kakor pravi Lah. Med njimi težko najdeš kaj vredno, kakor med Lahi težko najdeš prida človeka, in vedno moraš imeti vojno z njo kakor mi z Lahi. A ta-le tukaj bo!«

(Konec.)

mirno sprejelo, izkrcanje Italijanov pa bo preprečilo za vsako ceno.

Lahe skrbi Valona.

Lugano. (Kor. ur.) V Italiji se ni objavilo avstrijsko uradno poročilo, da so dosegle avstrijske čete reko Vojuza, a kljub temu je že del časopisja nemiren radi usode Valone. Esad Toptani je izjavil nekemu uredniku »Tribune«, da se Valona lahko brani, a opozoril je le, da pade tudi lahko Valona in naj se zato ne zniža število čet. »Idea Nazionale« želi, naj bi zavzniki kmalu izvedli odločilen udarec na balkanskem bojišču iz izhodišč in opiralšč v Solunu in v Valoni.

Lord Georges obišče Italijo.

Rim, 15. marca. (K. u.) »Italie« poroča iz Londona: Minister Lloyd Georges namerava odpotovati v Italijo.

× × ×

IZ ITALIJANSKE ZBORNICE.

Curih. (Kor. ur.) V seji laške zbornice 13. t. m. je zahteval predvsem poslanec Cutugno pojasnil

o dogodkih v Črnigori in v Albaniji.

Državni podtajnik Bosarelli mu je rekel, naj ponovi svoje vprašanje ob razpravi proračuna o zunanjih stvareh.

Beračije v inozemstvu za laške vojake je grajal poslanec Colonna di Cesaro. Državni podtajnik je izjavil, da je že potrebno odredil, da se beračije omeje.

Gospodarsko-politična razprava.

Zbornica prične razpravljati o gospodarsko političnih zadevah. Priglasenih je 65 govornikov. Poslancev je veliko navzočih.

Morpurgo,

liberalec desnice, uvodoma izvaja: Z 49 poslanci, ki so se pridružili njegovim predlogom, priznava velike in vsestranske naloge, ki jih nalaga ministrom vojska. Ne gre mu za osebnosti, marveč da se odpravi napake, ki so jih storili veliko. Obzaruje, ker se je posvetovala vlada le redkokrat s poklicanimi zastopniki poljedelstva in industrije, ker je prepozno uvedla preskrbo z žitom, ker odteguje poljedelstvu delovne moči in nabavo gnojia iz inozemstva. Pomanjkljivo se je poskrbelo za premož železnicam in ladjam. Predaleč so šli glede na izvozne prepovedi.

Reformist Drago

da s svojimi pristaji polaga važnost na politično stran in da hoče zadeti cel kabinet, kateremu manjkajo organizatorične sposobnosti za politično delo. Vlada je kljub draginji negovala veleposestnike. Gospodarsko neenakost med južno in severno Italijo je še povišala, ker je oddala vojne dobave posebno v severni Italiji. Sovražniku se je koristilo, ker se je smela izvažati mast, olje in železo. Angležem očita, da le njih pohlep po dobičku povzroča visoke pomorske vozne. Reformisti sicer občudujejo Salandro, ker je napovedal vojsko in ker je krasno govoril na Kapitolu, a ne vejo, če naj še podpirajo njegovo vlado.

Salandra

zakliče: »To je popolnoma odvisno od Vas.«

Socialist Graziadei

opozarja, da njegova stranka načelno nasprotuje vojski in seveda tudi morebitnemu razširjenju. Kot Italijani seveda zdaj nočejo škoditi vojski, a opozarjati morajo, da nasprotujejo vsakemu razširjenju vojske kakor tudi na odgovornost tistih, ki so delali ljudstvu rožnate upe glede na kratak čas vojske in da bo lahka. Preprečiti hočejo, da vlada ne vztraja pri dosedanjih napakah. Ne obračajo se proti posameznim ministrom, marveč proti celi vladi, ki ni pokazala nobene previdnosti, ki si ni pri zavzetih potrebno zagotovila in ki je napravila glede na gospodarstvo največje napake kakor tudi glede na vojsko samo. Vlada je zakrivila, da je postala Italija odvisnejša gospodarsko od Anglije bolj, kakor je bila kdaj od osrednjih velesil. Vse, kar se je storilo naknadno, se je zgodilo prepozno in ni zadostovalo. Glede na gospodarski posvet v Parizu želi govornik, naj se, predno se ne konča vojska, ne odrede carinske zadeve (Pritrjevanje) in naj Italija ne zapre svojim pridelkom važnih trgov. Socialisti žele, naj določi zbornica jasen program in imenuje može, ki naj ga izvedejo.

Curih, 15. marca. (K. u.) V včerajšnji seji laške zbornice je reformist Altobelli stavil vprašanje, če ne namerava vlada javno zavzeti svojega stališča z ozirom na vatikanske izjave v zadevi prostosti in neodvisnosti papeža v izvrševanju njegovega zvanja. Zastopnik justičnega ministra je odgovoril, da vlada ne smatra za nujno in potrebno, podati zaželeno javno izjavo. Nato je izjavil poslanec Altobelli, pogosto prekinjen od skrajne desnice in katoličanov, da smatra za nujno preprečiti, da se zgodovinsko in politično za vedno rešeno vprašanje odnošajev med Italijo in Vatikanom iz rova

ne poživl. Govornik zahteva od vlade, da zavzame svoje stališče k vprašanju o eventualni udeležbi papeževnega zastopnika na mirovnem kongresu, kakor da se tudi za slučaj, če bi taka udeležba izostala, praktično peča z možnostjo, da bi mirovna konferenca na zahtevo sovražnikov Italije skušala razpravi o takozvanem rimskem vprašanju.

Večno nasprotstvo med Grško in Italijo.

Atene, 14. marca. Glasilo grških dvornih krogov »Proini« opisuje napeto razmerje med Italijo in Grško in pravi, da bodo ta nasprotja večna. Besede grških poslancev, nad katerimi se hujuje laško časopisje, so vsaj toliko utemeljene kakor napadi laških poslancev na Grško. Ne da se tajiti, da je Italija zasedla ozemlje, ki spada k grškemu imperiju. Italija skuša vzeti Krf, 12 otokov in Epir in Grška mora gledati križem rok, da si pridejo sile entente radi teh vprašanj v lase, kar se ne bo dalo preprečiti. Do tistega časa pa nihče od Grške ne more zahtevati, da bi se zadrževala v svoji ogorčenosti radi prizadetih krivic.

Plaz podsul 50 delavcev. — Tri železniške nesreče v Italiji. — Veliko vojakov ranjenih.

Lugano, 15. marca. (Kor. ur.) Pri Posterle (okraj Assiagio) je podsul plaz lopo, v kateri se je nahajalo 50 delavcev. Rešili so jih le 15. Radi slabega vremena, oziroma radi nepazljivosti uslužbencev, so se zgodile 3 železniške nesreče, pri katerih je bilo ranjenih zopet veliko vojakov.

Zračni boji na Francoskem.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. marca. Veliki glavni stan:

Razstrelili in pogladi smo v zrak pri Neuve Chapelle neko prednjo angleško obrambno postojanko s posadko. Angleško topništvo je namerilo težak ogenj na Lens. Francosko topništvo je zelo delovalo proti naši postojanki pri Ville aux Bois in proti raznim odsekom v Champagni.

Šlezijske čete so potisnile levo od Moze s krepkim sunkom svojo črto iz pokrajine zahodno od Rabenwalda na višino »Totermann«. Neranjenih ujetih je 27 častnikov in nad 1000 mož. Protinapadi, ki so jih ponovili Francozi štirikrat, niso dosegli nobenih uspehov, pač so jim pa zadali občutne izgube. Na desnem bregu Moze in na vzhodnih strminah Cotes se borita obe artiljeriji ljuto dalje. Francozi so podvzeli v Vogezi in južno od tam več manjših poizvedovalnih napadov, ki smo jih odklonili.

Poročnik Lessers je sestrelil severno od Bapaume svoje četrto sovražno letalo: angleško dvokrilno. Pri Vimy, severovzhodno od Arrasa, pri Sirry ob Mozi, severozahodno od Verduna, so sestrelili naši obrambni topovi po eno francosko letalo. Nad Haumont severno od Verduna je padlo neko francosko veliko letalo po boju v zraku. Letalci so ujeti, oni ostalih letal pa mrtvi.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 13. marca. Ob 3. uri popoldne: Severno od Verduna nobenih pehotnih podjetij. Obstreljevali so tekom noči Bethincourt in okolico Douaumonta kakor tudi v Woevre Moulainville in Ramvaux. Naša artiljerija je na celi fronti zelo delovala. V gozdu Le Pretre je udril oddelek naših čet v sovražne strelske jarke pri Croix des Carmes na fronti približno 200 m, očistil jarke in se nato, ko je zadal sovražniku nekaj izgub, vrnil z 20 ujetniki v naše črte nazaj. Neko naše letalo brodovje je ob ponočnem poletu vrglo 30 granat velikega kalibra na kolodvor Conflans, kjer so nastali trije požari. Kljub litemu obstreljevanju so se vsa naša letala vrnila nepoškodovana.

Ob 11. uri zvečer: Severno od Verduna postaja obstreljevanje zahodno od Moze na Morthomme v okolici gozda Bourrus vedno hujše. Naše baterije so vzele pod ogenj zbiranje sovražnika med Forgesom in gozd Corbeaux. Na desnem bregu Moze in na Woevre srednje delovanje obeh artiljerij. Nemci so napadli jarke, katere smo jim zadnje dni pri Largesu zopet vzeli. Z našim zapiralnim in pehotnim ognjem zadržani, so se sovražni oddelki vrnili v svoje jarke, potem ko so imeli precej izgub.

Tekom 13. marca so naši letalca okoli Verduna zopet delovali. Skupina šestih letal je vrgla 130 granat na strateški kolodvor Briuelles. Severno od Verduna se je vršilo več zračnih bojev, v katerih smo zmagali mi. Tekom teh bojev so bila uničena tri nemška letala, eno je padlo v naše vrste. Ostala letala smo videli pasti, vendar se ni moglo dognati, če so uničena.

Boj na življenje in smrt.

Curih. »Tagesanzeiger« poroča: V Franciji ne veruje nihče več na ponovitev prejšnje defenzive po verdunski bitki, marveč vse je trdno prepričano, da se prične zdaj boj na življenje in na smrt in da so pripravili Nemci ofenzivo tako krepko, kakor lansko pomladansko v Rusiji. Boje se, da končajo vojsko na zahodu Nemci prej, predno poviša Anglija svojo armado in predno prične Rusi svojo ofenzivo.

Nemci obkolili utrdbo Vaux.

Genf. Podpolkovnik Rousset izvaja v »Petit Parisien«: Nemci so napadli 13. t. m. z močnimi silami obe krili Francozov. Posrečilo se jim je, da so zopet osvojili sestreljeno vas Vaux in da so obkolili deloma utrdbo Vaux. Rousset opozarja, da je lahko velevažen tudi napad druge vrste, če se posreči ž njim, a se odtegnejo sile z važnih točk.

S treh strani na Verdun.

Genf. General Berthout je izjavil v »Petit Parisien«, da pričakuje ljute nemške napade na Verdun s treh strani.

Verdunska ojačenja.

Basel. Baselski listi poročajo: Velika francoska kanonada v Vogezi prikriva le premikanja čet proti Verdunu.

Parizani v skrbeh.

Berlin. Iz Genfa: Pariška poročila opisujejo političen položaj kot neugoden. Dosedanji optimizem je končalo nepričakovano poročilo o Galienjevi boleznii, ki ji sledi odstop. Radikalni listi zanikava, da postane njegov naslednik general Gourand. Socialisti so zelo razočarani, ker so pozvali pod orožje letnik 1888. Hervé opozarja, da je zahteval nedavno zamen, naj Anglija nadomesti francoske izgube na bojišču, kar je odklonil Kitchener. Ne dvomi, da se pozove pod orožje tudi letnik 1887, ker lahko traja bitka pri Verdunu dolgo.

Izdatki Francije.

Pariz. (Kor. ur.) V zadnjih petih mesecih l. 1915. so izdali 8.898.583.901 frank. Mesečno se torej izda od 1. aprila lani 2.600.000.000 frankov, na dan pa nad 87.000.000 frankov.

Francoska cenzura proti Clemenceau-u.

Genf. Tery piše v »L' Oeuvre«: Divljanje cenzure je ustvarilo strašno zmešnjavo. Narod pravi, Clemenceau predseduje dvema najvažnejšima komisijama senata in pove zato le resnico, ki jo pa črta cenzura. Clemenceau se čudi v »L' Homme Enchaîné«, ker marsikateri listi objavljajo natančne številke o nemških izgubah pri Verdunu in sodi, naj časopisje ne pretirava. »Eclair« je izšel 14. t. m., dasi je bil štiri dni prepovedan. Vse liste so oblastveno uničili.

Iz angleške poslaniške zbornice.

London, 15. marca. (K. u.) Poslaniška zbornica: Državni podtajnik Tennant je izjavil ob predložitvi vojnega proračuna, da se je ob Derbyjevem novačenju vpisalo 1 milijon rekrutov v štirih dneh. Z obrambnimi topovi so preskrbljeni boljše kakor kdajkoli prej. Organizacija obrambe Londona je popolnoma izvedena in se v istem obsegu izvede tudi na deželi.

Churchillovi načrti.

»Voss. Ztg.« poroča iz Amsterdama: Churchill je pustil svoj dopust podaljšati, ker se še ni odločil, naj li se vrne na bojišče ali naj prične zopet politično delovati, na kar ga prigovarjajo njegovi politični prijatelji, ki niso zadovoljni z zračno politiko in z nedelavnostjo francoske vojne mornarice.

Oženjeni Angleži proti vojaški dolžnosti.

Rotterdam. »N. Rotterdam. Cour.« poroča iz Londona: Včeraj je bilo zopet več protestnih shodov tistih oženjenih mož, ki so jih vtaknili v vojaško službo. Zahtevali so, naj umaknejo neožene iz obratov, ki so oproščeni vojaške službe in naj se raztegne brambna dolžnost na mlade oženjene može. »Times« poročajo, da namerava vlada črtati veliko industrij iz seznama oproščencev od vojaške službe in da vtaknejo v vojaško suknjo tudi oženjene iz drugih obratov.

Ljuti napadi na Kitchenerja.

Haag. Balfour je v svoji polemiki proti Churchill izrazil njegovo zasebno izjavo. Markham je izjavil na to pred celo zbornico: Na celi vladni klopi ni nobenega ministra, ki ne bi bil izjavil zasebno, da je doživela dežela največjo napako, ker se nahaja Kitchener v vojnem uradu. Angliji bi se godilo boljše brez njega, a drže ga pa le in noben minister se mu ne upa ugovarjati. Veliko pozornost je tudi povzročil napad na Kitchenerja v zbornici, ker so mu očitali, da dobiva kot vojni minister plačo in še letno plačo nad 120.000 mark, ki mu gre kot političnemu agentu v Egiptu.

Angleška pred rudarsko stavko.

London, 15. marca. (K. u.) »Daily News« poročajo, da je v rudokopih južnega Walesa nastal radi neorganiziranih rudarjev kritičen položaj. Predsednik zveze rudarjev v južnem Walesu je sporočil, da hočejo različni rudniki v soboto zato ustaviti obrat. Vendar je upanje, da ne bo prišlo do tega koraka.

Veliki admiral Tirpitz odstopil.

Berlin, 15. marca. (K. u.) Wolffov urad poroča: Kakor izvemo, je veliki admiral pl. Tirpitz odstopil. Njegov naslednik bo najbrže admiral Capelle.

Berlin, 15. marca. (K. u.) Wolff poroča: Odstop velikega admirala pl. Tirpitz od vodstva poslov državne mornarice se izvaja z vsemi častmi reorganizatorju nemške mornarice. Z vseh strani se pripoznava njegova zgodovinska zasluga, ker je napravil nemško mornarico tako, kakoršna se je izkazala v vojski. Odstop se povsod s hvaležnostjo njegovi osebi obžaluje. Oseba njegovega naslednika jamči, da ožrost vojškovanja na morju čisto nič ne poneha. Admiral pl. Capelle je bil namreč mnogo let takorekoč desna roka pl. Tirpitz in so mu natančno znane vse naloge mornarice. Njegove organizatorne sposobnosti visoko cenijo. Mornarica mu zaupa. Podvodna vojska pod vodstvom admirala Capelle se bo nadaljevala po znani napovedi nevtralnimi državam.

Na morju.

Poojstreno podvodno vojsko Nemčija nadaljuje.

Wolffov urad poroča: Med širšimi sloji prebivalstva se vedno zopet širi govorica, da se poojstrena vojska »U«-čolnov, kakor jo je napovedala v znani spomenici državna vlada nevtralnimi velesilam, ne izvaja ali da so jo odgodili. Te govorice so popolnoma neresnične. Nikdar in pri nobenem odgovornem mestu se ni mislilo na zavlačevanje ali za popust vojske »U«-čolnov, ki se v popolnem obsegu izpeljuje.

Podvodni čoln potopil en dan tri ladje. Frankobrod ob Meni, 15. marca. (Kor. ur.) »Frankf. Ztg.« poroča: »Temps« poroča: Kapitan torpediranega angleškega parnika »Kelbridge« poroča, da je tisti podvodni čoln, ki je potopil njegov parnik, še isti dan potopil tudi italijanske jadrnico »Elisa« in še nek drugi angleški parnik.

Amerika in Evropa.

Amerika poviša redno vojsko na 120 tisoč mož.

Washington, 15. marca. (K. urad.) Reprezentativna zbornica je sprejela z vsemi proti enemu glasom, da pooblasti predsednika, naj poviša redno armado na popolno stanje 120.000 mož.

Priprave Amerike.

Newyork, 15. marca. Vojaška uprava v Washingtonu je naročila dva in pol milijona pušk in granat.

Nemški apel na ameriško ljudstvo.

London, 14. marca. (Kor. ur.) »Morning Post« javlja iz Washingtona: Spomenica, katero je izročil nemški poslanik Lansingu, je zelo spretna šahovska poteza, ki nam zna občutno škoditi. Spomenica je nova oblika propagande in prvič se je menda zgodilo v zgodovini diplomacije, da narod odkrito apelira na narod druge države. Nemška spomenica je dejansko naslovljena na ameriško ljudstvo.

»New York World« pravi, da mora Amerika resno proučiti nemško trditve, da je angleška vlada trgovske ladje oborožila za napadalne namene. Če Nemčija to dokaže, mora Amerika odločno protestirati.

Brazilijanci proti Nemčiji.

Berlin, 14. marca. »Berliner Tageblatt« poroča: Iz Rio de Janeiro podočajo o hrupnih demonstracijah za Portugalce. Reuter poroča: Nemška vojna napoved je napravila v Braziliji veliko razburjenje. Simpatije za zavezništvo so se pomnožile in celo Nemcem prijazno časopisje je zaplavalo v ta tok. »Epoca« piše: Mi nismo nevtralni in še bolj nego poprej, si želimo zmage Portugalcev in zaveznikov, da se to uresniči, bo večina Braziljancev storila vse, kar je v njihovi moči.

Vojska s Portugalsko.

Prekinjene diplomatske zveze s Portugalsko.

Portugalsko poslaništvo na Dunaju se nahaja na Dunaju, odkar je izbruhnila vojska, v hotelu »Erzherzog Karl«. Portugalski poslanik Francisco Calheiros e Menezes d' Almeida je že dolgo časa na dopustu. Posle vođi gospod Luiz d' Arenas de Lima. Avstrijo je zastopal v Lizboni tajni svetnik

Oton baron Kuhn pl. Kuhnfeld, kot legacijski tajnik fungira grof Kolowrat-Krakowsky-Liebsteinsky. Nemčijo je zastopal v Lizboni poslanik dr. Rosen, Portugalsko pa v Berlinu dr. Sidonio Pacs.

Nagrada Portugalski.

Amsterdam. Anglija je dovolila Portugalski posojilo 300 milijonov frankov in ji je plačala najemnine 50 milijonov frankov za zaplenjene nemške ladje.

Portugalska pogasila svetilnike.

Haag. Portugalska vlada je zapovedala, naj ugasnejo svetilnike ob izlivu Taja in ob celi portugalski obali.

Portugalska pomoč Angležem.

Lugano, 15. marca. Neki v Rimu biva-joči portugalski poslanec je dejal, da bo Portugalska dala na razpolago Angleški en armadni zbor za Egipt ali kako drugo bojišče v Afriki.

Bivši kralj Manuel portugalski prostovoljec.

Curth, 15. marca. Kakor se čuje, je bivši portugalski kralj Manuel s posredovanjem angleške vlade prosil portugalsko vlado, naj mu dovoli, da vstopi kot prostovoljec v kak konjeniški polk, ker noče biti nedelaven pri »nacionalni zmagi« svoje domovine. (»Mittagszeitung.«)

Vojska z Rusi.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 15. marca. (K. u.) Uradno se razglša:

Posadka pomostne utrbe severozahodno Ušjčka je odbila ljute napade. Sicer nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. marca. Veliki glavni stan:

Položaj je neizpremenjen. Vrhovno vojno vodstvo.

NAGOVOR CARJA.

Kodanj, 15. marca. O zadnjem obisku ruskega carja na fronti se poroča: Carja sta sprejela generala Everth in Litvinov. Potem, ko je car pozdravil kozaški polk, ki je stražil kolodvor, se je podal na fronto. Častnikom polkov, ki so prišli iz fronte, je dejal car: »Moji gospodje častniki, najsrčnejše se vam zahvaljujem za Vaše napore in napore Vaših vojakov. Prepričan sem, da boste storili vse, kar je le mogoče, da mi pomagajte premagati trdovratne sovražnike. Ostanite vedno tako junaški kot doslej.«

POMANJKANJE ČASTNIKOV V RUSIJI.

Frankobrod. »Frankf. Ztg.« poroča iz Petrograda: Rusija je odpravila določilo, po katerem so bili oproščeni službe v vojski častniki, ki so bili trikrat ranjeni.

NOVICE IZ RUSIJE.

Stockholm. Poljedelsko ministrstvo je sklenilo pritegniti vsak mesec 15.000 kitajskih delavcev v Rusijo za delo na polju.

Petrograd. Sporazumno s Sazonovom je predlagal Hvostov min. svetu, naj se povišajo kazni za izdajo diplomatskih tajnosti.

IZPREMEMBE V RUSKI DIPLOMACIJI.

Naslednik pred kratkim umrlega ruskega poslanika v Madridu barona Budberga je postal knez Kudašev. Njegovo mesto v Havre prevzame poslanik pri sv. Stolici Nelidov, katerega dosedanje mesto bo zasedel Bronjevski, bivši poslaniški svetnik v Berlinu. Načelnik drugega političnega oddelka Gulkjevič je imenovan za pooblaščenega ministra na norveškem dvoru, njegov naslednik je postal Pihajev, ki je znan, da dobro pozna razmere na bližnjem vzhodu.

POGROMI V BAKU.

Kodanj, 16. marca. (K. ur.) »Birževie Vedomosti« poroča, da so razpravljali v seji dume 9. t. m. o socialnodemokratski interpelaciji glede na pogoje 27. februarja v Baku. Pogromi so se pričeli kot demonstracije proti draginji, nato so plenili in puštošili tri dni trgovine. Policija je izrabila pogoje, da je hujskala narodnost med seboj, na čelu plenilcev so korakali od časa do časa policisti. List opozarja, da namerava desnica zdaj popolnoma izločiti duma pod vodstvom bivšega pravosodnega ministra Ščeglovitova in notranjega ministra Hvostova. Menčikov izvaja v listu »Novoe Vremja« pod napisom »Duma v nevarnosti« članek, ki izvaja, da se poslanci za duma zanimajo tako malo, da jih je pri sejah navzočih le 60 do 70 poslancev med 440. Prokletstvo teži duma, ki ne more nikdar pričeti delovati. Ne more se tudi dvomiti, da ima duma mogočne sovražnike, ki si žele nazaj časov, ko še ni bilo dume.

POLJSKA PRED LAKOTO.

Poljski listi poročajo, da je sv. oče zopet daroval 20.000 frankov za stradajoče

prebivalstvo na Poljskem. Sprejel je poslanca ruske dume Romana Dmowskega in grofa Broel-Platerja. Oba potujeta po Evropi, da preskrbita živila za stradajoče Poljake.

O galški naftni industriji.

Glasom lvovskih listov so te dni v Lvovu zborovali zastopniki galške naftne industrije; navzoč je bil tudi sekčni načelnik v ministrstvu za javna dela, Homann. Razpravljali so o organizaciji naftne industrije v Galiciji. Ravnatelj Przybylowicz je poročal, da je bilo v Boryslawu in Tustanowicah, centrih galške petrolejne industrije, zvrtnih 700 rorov s stroškom 646 milijonov kron. Od teh rorov je bilo ob začetku vojne v obratu 550. Rusi so ob svojem begu zažgali del rorov ter je 256 rorov zgorelo. Izmed zgorelih rorov so jih doslej znova zgradili in spravili v obrat 80. Škoda, ki jo je napravil požar, znaša 60 milijonov kron. Proizvedlo se je nafte: v I. polletju 1914. 1. 56.447 cistern, v II. polletju istega leta (začasa ruske invazije) 18.000 cistern; 1915. leta do avgusta (ko so Rusi odšli) 16.000 cistern, od septembra do konca leta pa že zopet 44.000 cistern.

Na Balkanu.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 15. marca. (K. u.) Uradno se razglša:

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. marca. Veliki glavni stan:

Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno vojno vodstvo.

Pasić o moči srbske armade.

Kodanj, 15. marca. (K. u.) »Birževie Vedomosti« poročajo iz Aten: Pasić, ki se mudi v Atenah, je izjavil, da je končana preosnova srbske armade na Krfu. Srbska armada šteje 150.000 mož in se kmalu udeleži boja.

Ostanki srbske armade.

Lugano. »Idea Nazionale« potrjuje, da je prišel Pasić v Rim, da se dogovori o porabi reorganiziranih srbskih čet; a o tej točki ne soglašajo v Rimu in v Parizu. Francija bi poslala rada Srbe v Solun ne glede na položaj drugod, Italija pa hoče, naj ostanejo Srbi na Krfu kot rezerva za slučaj bojev na Balkanu.

Rumunski konservativci za vojno proti Rusiji.

Bukarešt, 14. marca. Na zborovanju konservativne stranke v Ploesti je govoril tudi tamošnji konservativni voditelj dr. Barnovski, ki je rekel: Po vseh državah sveta mora vsak politik, ki jasno vidi, že imeti prepričanje, da si bosta osrednji sili priborili tako zmago, da bosta lahko s vso silo in odločnostjo premaganimi narekovali mir. Konservativna stranka ima to za slugo, da je v zvezi z Bratianujem prepričala katastrofo. Toda ta politika danes ne zadošča več, Rumunija mora nastopiti in zasesti Besarabijo, ki je bila njena last in jo rabi, če si naj zagotovi izlive Donave.

Bolgarija in Rusija.

Sofija, 15. marca. (K. u.) Oficijozna »Narodni Prava« piše: Odkar je izbruhnila svetovna vojska, so pričakovali v Petrogradu, da je Bolgarija dolžna ne glede na lastne koristi in vzore slediti le ruskim ukazom. Ko je sklenila Bolgarija, da čuva lastne koristi, je psoval car Nikolaj po Sazonovu in po njegovih časopisih Bolgarijo. Zdaj uvideva bolgarski narod, da se od Kaulbarsove knute sem niso nič izpremenile Sazonove izjave. Bolgarija je ponosna, ker se je rešila ruskega jarma in je pripravljena, da se bori z vsemi svojimi silami proti svojim sovražnikom, katerih obrekovanja ne morejo omazati čistega bolgarskega čela.

Preprečen naklep sporazuma na goro Atos.

Atenski listi poročajo: Ruski menihi v samostanu St. Panteleimon na gori Atos znani republikli pravoslavni menihovi so sporazumno s četami sporazuma pregovarjali bolgarske menihe, naj se podajo v varstvo sporazuma, češ, da namerava čveterozveza zasesti Atos. Naprosili so tudi varstvo sporazuma pod pretvezo, da nameravajo bolgarski četaši uderiti na polotok Chalkidike. Grški menihi, ki tvorijo večino na gori Atos, so nastopili proti spletkam Rusov. Ko sta se pripeljali dve bojni ladji sporazuma v pristanišče Daphne pri gori Atos in izjavili, da se mora preiskati samostan, so zabranili tujim četam vstop, vsled česar so zapustili kraj angleški in francoski častniki.

Vesti iz Beograda.

Beograd, 12. marca 1916.

V četrtek dne 9. t. m. se je vršila prva seja mestnega odbora za mesto Beograd. — Zadnje tri dni se je vrnilo v Beograd veliko število beguncev. Med drugimi sta se vrnila v Beograd dr. Djoka Pavlovič, bivši minister in vpo-kojeni predsednik kasacijskega sodišča in Ljuba Novaković, bivši poljedelski minister. — Uradni prostori občine Beograd se preselijo iz Makenzijske ulice v zgradbo, kjer je bila popreje nastanjena uprava vodovoda, v Jugovičevu ulico št. 1. — Izšla je za mesto Beograd naredba, da se morajo prijaviti vsi psi do konca meseca marca. Davek na pse znaša: za čuvaje 2 K, za ostale pa 10 K letno.

Turčija v vojski.**TURŠKO URADNO POROČILO.**

Carigrad, 15. marca. (Kor. ur.) Iz turškega glavnega stana:

Dardanelska bojna črta.

Dne 13. in 14. marca so 4 sovražne križarke in 2 torpedovki v raznih časih večkrat ustrelili na okolico Takeburnu, a jih je prisililo naše topništvo, da so se odstranile. Neko naše letalo je napadlo z ognjem strojnice neko sovražno letalo in ga prisililo, da je pobegnilo na Imbros. Pri Akbachu je vrglo 14. marca neko sovražno letalo več bomb, ki so padle vse v morje. Naši so sestrelili 2 km vzhodno od Sueskega prekopa neko sovražno letalo. Letalci so pobegnili. Na ostalih bojiščih nič važnega.

Kaj zasleduje Rusija na Kavkazu.

Berlin. »Tageblatt« poroča iz Haaga: »New Yorker Times« trdi, da hočejo priti Rusi s svojo ofenzivo na Kavkazu v pristanišče Aleksandrette, ki leži nasproti otoku Ciper. Rusko stremljenje po pristanišču ob Sredozemskem morju bi tako doseglo svoj namen, vzhodna Turčija bi pa bila odrezana od zahoda.

Razna poročila.**Nemški državni zbor.**

Berlin, 15. marca. (K. u.) Državni zbor se je zopet sešel. Predsednik dr. Kämpf je otvoril sejo z nagovorom, v katerem je opozarjal na junaštvo in bojaželjnost hrabrih čet.

Koliko stane švicarje nevtralnost.

Bern. Zvezni svetnik Motta je izjavil v narodnem svetu, da je stala mobilizacija in izdatki, ki so v zvezi z vojsko, do konca februarja 1916 okoli 467 milijonov.

K zgodovini goriškega predmostja.

Poročevalec »N. Fr. Pr.« piše:

Iz Gorice vodi k Soči široka cesta. Izprva jo na obeh straneh obdajajo krasne vile. Potem se odpre cesta na levo in onstran Soče se blišče v solncu s krvjo napojene višine goriškega predmostja: podolga, počez pred Gorico ležeča, gozdnata Podgora, razdrapani, širokotemeljni pevski in oslavljeni masiv in goli, vse nadkri-ljujoči Sabotin. Sedaj napravi cesta oster ovinek: desno in levo razstreljene hiše, pred nami most Al Ponte, pod katerim hiti k morju bistra Soča.

Zaporni ogenj je: Italijani sipajo vsakih pet minut šrapnelske salve na most in poleg njega, vmes težke granate. Vršeč, tuleč, ječeč javljajo od daleč svoj prihod. Omamljeni kakor brezbrambna žrtev ob pogledu kače se vse ozira proti bližajoči se pošasti. Koga zadene, komu velja? Kri zastaja v žilah. Smrtna tišina. Tu! Granata vdere v hišo, kakor bi bilo kamenje in zid iz popirja. Tresk, prah, dim, kamenje, okna, deske, hišna oprava, obleka, šivalni stroj lete po zraku in padejo potem na cesto. Še nekoliko škripanja in ropotanja podirajoče se hiše in iz podrtin zasika plamen, ki požre, kar je ostalo. Nevarnost je minula. Vse si oddihne. Straža nedaleč od hiše vleče svojo pipico in se čudi, da še gori. Zdi se ji, da se je ravnokar doživljeno zgodilo že bogve kdaj, čeprav je poteklo od tedaj komaj nekaj sekund.

Hitro skočimo preko mostu in potem po nalahno napeti cesti navzgor. Šrapneli in granate buče in sikajo. Naš spremljevalec je smrt. Norčuje se s teboj. Zgrabi te za srce, kakor da ti ga hoče streti — v zadnjem trenutku pa popusti in se ti reži v obraz: težka granata se je razletela tik pred teboj, obda te oblak dima, prahu, zemlje, drobcev — a ostal si cel in zdrav. Sedaj ti prhne tik mimo glave in udari v bližnji grm. In zopet ti tuli in sika in ječi preko glave in udarja zdaj tu zdaj tam, a brez škode. Petsto korakov pred nami se razleti šest šrapnelov nad tvor-nim živinčetom, ki je vodi vojak. Topot ni bila šala. Ko pridemo tje, je sedel mali vranec na zadnjih nogah, iz telesa mu je vrela drobje in se mešalo s cestnim prahom. Zaman je skušala žival vstati, pri čemer je drobje vedno bolj uhajalo iz

zakone, da se jim pomaga do potrebnih izpričeval in s prijaznim dobrim svetom. Ostanite zvesti Bogu in Mariji, cesarju in domovini!

Iz Nabrežine. Henrik Caharija iz Nabrežine 19 ni pisal že eno leto. Zadnje pismo je poslal iz Feldpost 17 — lani v aprilu. Bil je pri 97. polku, II./VIII. marš-komp. Vse povpraševanje do sedaj je bilo zaman. Morda je kateri tovariš Henrika tako dober, da naznani kaj natančnega. Če kdo kaj izve o njem, naj blagovoli pisati njegovi materi Ivani Cahariji, Nabrežina št. 19. — Potres smo čutili tudi tu, sicer pa se Kras trese že dolgo časa radi groznega pokanja. Zato se je marsikdo ustrašil, misleč, da je tako blizu pokanje granat. — Letos je umrlo tukaj že 14 ljudi.

Iz italijanskega ujetništva se je oglašil oglašil Andrej Koren z Iderskega pri Kobariidu. Piše, da je zdrav in da so srečni tisti, ki so se v Avstriji.

Umrli je, kakor poroča vodstvo bolnišnice, v Kolomeji vojak A. Breščak iz Dobravlj na Vipavskem.

Drzna tatvina v Trstu. Dionizij Silverster v Trstu, varuh trgovine s pohištvom Elize vd. Ancont, katero so svoj čas kot italijansko podanico internirali in trgovino zaprli, je te dni šel kakor običajno pogledat, ako je v trgovini vse v redu. Našel je skladišče popolnoma prazno. Obveščena policija je dognala, da so bila vrata trgovine nedotknjena, pač pa je bila v stroku velika, slabo zakrita odprtina. Šli so v stanovanje v prvo nadstropje in dognali, da so bile deske v sobi nad trgovino izžagane, ravno tako stropni tramovi. Bilo je jasno: Pohištvo je bilo pokradeno po tej poti. Takoj so zaprli stanovanje: 38-letnega Josipa Schatzerja z Dunaja, brez gotovega zasluga, in njegovo ženo Emo, kakor tudi podnajemnika stanovanja: 57-letno vdovo Angelo Nejedli in njeno 32-letno hčer ter 45-letno Marijo Tedeschi iz Zadra. Krivci se izgovarjajo drug na drugega, a pri tatvini so bili udeleženi vsi. Pohištvo so prodajali različnim osebam in si denar razdelili.

Nesreča poštnega voznika. Poštnemu vozniku Ivanu Kavčiču so se 11. t. m. ponoči na službeni vožnji blizu Bazovice pri Trstu splašili konji. Padel je z voza in se znatno poškodoval na glavi.

Dnevne novice.

+ Združena češka katoliška stranka. »Čech« objavlja izjavo dosedanjih vodstev češke krščanske socialne stranke in narodne konservativne katoliške stranke, da sta se stranki združili in sicer pod naslovom »Združena katoliška stranka«. Stranka je voljna, da se pridruži osredotočenju čeških strank in da sodeluje pri ustanovitvi staročeškega izvršilnega odbora.

+ Najvišji dvorjan prestolonaslednika nadvojvode Karla Franca Jožefa je postal mesto princa Zdenka Lobkovića bivši zunanji minister grof Berchtold.

+ Knez Alfred Windischgrätz predsednik gosposke zbornice, je bil operiran 14. t. m. na slepiču. Operacija se je posrečila najbolje.

+ Častni doktorat sme podeliti s cesarjevim dovoljenjem visoka kmetijska šola na Dunaju nadvojvodama Frideriku in Evgeniu in pruskemu maršalu Mackensenu.

— Izjemne določbe za srednješolce-črnovojnikke rojstnega letnika 1898. Naučni minister je dovolil, da veljajo za potrjene učence srednjih šol (gimnazije, realne gimnazije, realke, učiteljske, trgovske in navtične šole) vse tiste izjemne določbe, ki so jih imeli učenci do vstetega rojstnega leta 1897 glede predčasne izdaje letnih izpričeval in pripustitve k zrelostnemu izpitu.

— Posredovanje dela invalidom. Korrespondenčni urad javlja: Posredovanje dela invalidom ne zahteva le splošnega pregleda o potrebi dela, marveč tudi popoln pregled celega delavskega trga in stalen stik z vojaškimi in civilnimi oblastmi. Sodelovati morajo humanitarne kakor tudi poklicne korporacije in enotno voden aparat, ki obsega celo državo. Gledati se mora na to, da se preskrbi posel invalidom kolikor mogoče doma. Za te naloge so se ustanovili vladni organi pod vodstvom notranjega ministrstva. Na Dunaju se je že pred časom ustanovil velik posredovalni zavod za invalide. V drugih deželah so že deloma ustanovili deželna mesta ali se pa še pripravljajo. V večjih mestih se ustanove deželna okrajna mesta. V kolikor dopuščajo sredstva, se dovolijo podpore tistim invalidom, ki iščejo službe. Dalje se mora skrbeti tudi za take invalide, ki se ne potegujejo za kako službo, marveč ki hočejo voditi kak samostojni, če tudi skromen obrat. Prezreti se ne smejo tudi tisti invalidi, ki sploh niso sposobni za redno delo.

— Plaz je zasul poleg enajst tovarišev na južnozpadnem bojišču tudi četovodjo Valentina Doviaka iz Nove vasi pri Viču. Bil je vrl in priden mladenič. To je že drugi sin, ki ga je izgubila mati v enem me-secu.

— Cene železa ostanejo letos neizpremenjene. Tako je sklenil železni kartel, ki je lanske leto zvišal cene za 18%.

— Za vojne slepce. Pri notranjem ministristvu se je vršila seja kuratorija za vojne slepce. Dohodkov je bilo 858.000 K, podpora 143.000 K. Fond bo imel dovolj sredstev. V notranjem ministristvu se ustanovi posredovalnica. Misli naj se tudi, ali bi se slepce dalo uporabiti pri kmetijstvu.

— Popisovanje vreč. Danes je prišla naredba, da se imajo naznaniti vse vreče iz jute, konoplje, lanu ali bombaževine, ki se rabijo za žito, moko ali druge poljedelske pridelke, za sladkor, cement, umetna gnojila, riž, kavo itd. Naznaniti jih mora vsak, kdor jih ima vsaj 500 vseh vrst. Naznaniti je treba vreče prvič 31. marca, potem 31. maja, 31. julija in 30. septembra, in sicer naravnost pri centrali za bombaževino na Dunaju.

— Rekvizicija živine na štajerskem. Na celem štajerskem se bo v prihodnjem času nakupilo rekvizicijskim potom 10.000 glav klavne živine za vojaštvo.

— Vojnopoštni uradi izkazujejo meseca januarja pri armadi na bojišču denar-nega prometa 33.295.249 kron. Vplačalo se je na poštne nakaznice 24.628.164 kron, po poštne hranilnici pa 8.667.085 kron. Decem-bra 1915 je poslala armada na bojišču v zaledje 32.611.208 kron.

Zanimiva sodna obravnava v Bje-lovaru. Pretekli ponedeljek se je pričela pred sodiščem sodna obravnava proti 25 prebivalcem iz Virja v Slavoniji, katere je državno pravdnistvo obtožilo zaradi zločina upora.

— Dunajska opera v Sofiji. Z Du-naja se poroča: Tukajšnja nemška ope-ra (Volksoper) priredi sledeči mesec ve-liko gostovanje v bolgarskem narod-nem gledišču v Sofiji.

— »Beogradske Novine«, katere so doslej izhajale trikrat na teden, bodo od 16. marca izhajale vsak dan in sicer zjutraj, a v ponedeljek popoldne.

— Umrli je po kratki a težki bolezi-ni v Szombatheliju Luka Marković, stud. med. vet. in član hrv. kat. akad. društva »Hrvatska«, star 25 let.

— Nepričakovano pregledovanje slad-kornih zalog v Gradcu. Zadnje dni je v Gradcu zelo primanjkovalo sladkorja. Su-mili so zato, da trgovci nalašč zadržujejo sladkor, dokler se ne zvišajo cene. Zato so za poskušnjo kupovali sladkor in kjer ga niso dobili, so prihodnji dan nepričako-vano pregledali skladišča. Pri tem so pri celi vrsti trgovcev našli zaloge sladkorja, čeprav so ga preje utajili. Vse te so nazna-nili državnemu pravdnistvu

— Turški general v Sarajevu. Dne 10. t. m. je prišel v Sarajevo iz Albanije turški general Kara-Said paša, od koder je odpo-toval na Dunaj.

— Na opeklinah umrli otrok. Ivana Kralj na Martinjem hribu je kuhala kosilo. Njen šestletni sin je pa prekucnil na štedilniku lonec vrele vode, ki je poparila njegovega 2 in pol letnega brata, ki je dru-gi dan umrl na opeklinah.

— Zagotovitev kmečkih del na Ogrskem. Honvedno ministristvo je ob-javilo odlok, po katerem se dovoljujejo dopusti aktivnim vojakom, da morejo obdelati polje.

Ljubljanske novice.

Iz Gospodje pevcil Vabimo Vas da-nes ob pol 8. uri zvečer k skušnji mo-škega zbora slovenskega glasbenega društva »Ljubljana«. Društveni pro-stori: Jurčičev trg št. 3, II. nadstr.

Iz Ljudski zdravnik ljubljanski umrl. Sinoči je umrl po daljši bolezni vpokojeni c. kr. generalni štabni zdravnik dr. An-ton Stare. Rajnik je bil zelo liubezniv zdravnik, spoštovan v vseh krogih, a po-sebno je bil priljubljen med ljubljanskimi reveži, ki jih je imel zelo rad, a oni tudi njega. Bil je najpopularnejši zdravnik v Ljubljani. Reveže je rad zdravil, nikdar ni zahteval od njih plačila, marveč znani so nam mnogi revni bolniki, ki jih je rajnik ne le zdravil zastonj, marveč tudi še gmo-tno podpiral in jim tudi sam plačeval zdra-vila. Rajni dr. Anton Stare je umrl 14. t. m. ob 10. uri zvečer, pogreb bo v petek 17 t. m. ob 4. uri popoldne z Dunajske ceste

št. 15. Bog mu plačaj vsa njegova obila dobra dela.

Iz Pozor na zglaševalno dolžnost. C. kr. policijsko ravnateljstvo nujno poziva vse stanodajalce, naj točno izvršujejo zgla-ševalne predpise in vsako osebo zglase v določenem času, drugače zapadejo naj-strožji kazni. Glede primorskih beguncev se še enkrat naglašja, da smejo le tisti ostati v ljubljanskem policijskem okrožju, ki so si tozadevno dovoljenje že izposlo-vali ali vsaj vložili pravilno prošnjo zanje.

Iz Umrli so v Ljubljani: Mustafa Mu-stafić, srbski vojni ujetnik, 48 let. — Ana Otrin, hči pekovskega pomočnika, 9 me-secev. — Marija Šešek, mestna uboga, 67 let. — Ivan Feierfeil, pešec. — Frančiška Jančar, čevljarjeva hči, 1 leto. — Jožefa Giovanelli, hči tovarniškega delavca, 1 dan. — Ivan Kvas, delavčev sin, 14 mese-cev.

Iz Navijanje cen pri prašičih za re-jo. V zadnjem času se množe pri-tožbe, da so pri prašičih za rejo cene poskočile za 100 odstotkov in češče še več. Dasiravno so cene redilnih sred-stev precej poskočile, vendar sme cena navedenih prašičev do gotove meje. Od c. kr. deželne vlade izdane maks-i-malne cene za žive, klavne prašiče ne veljajo tudi za prašiče za rejo in se te nikakor ne sme primerjati z onimi. Previsoko zahtevanje za prašiče za rejo vsekako nasprotuje cesarski naredbi z dne 7. avgusta 1915, št. 228 drž. zak., in se bo navijanje cen strogo kazno-valo.

Iz Železniška nesreča. Včeraj po-poldne je hotel na južnem kolodvoru skočiti 17 let stari Mizerit Deziderij, rodom Goričan, sedaj vozni zapisova-telj pri južni železnici, na neko loko-motivo, ko je bila v teku, a mu je iz-podletelo, da je padel pod kolo, ki mu je zdrobilo levo nogo. Težko poškodo-vanega so pripeljali v deželno bolniš-nico.

Iz Smrtna kosa. Dne 13. t. m. je umrl v deželni bolnišnici Karol Lap-pain, bivši trgovec iz Rožne ulice št. 19, v starosti 61 let.

Iz Jajca za valenje. Vsled ministr-ske naredbe bo eksport in import jajc v tujezemstvo in iz dežele v deželo ta-ko urejen, da bo za to obstajala poseb-na centrala, »Miles« imenovana, ki bo jemala ves promet z jajci glede ekspor-ta v svojem monopolu in se bo ta do-voljeval potom deželnih oblasti. Obšir-njše glede tega poročamo svoječasnno. Le jajca za valenje so tu izvzeta. Te bo smel vsak trgovec s perutnino po-ljubno razpošiljati v tujezemstvo in druge dežele, samo dokazati bo moral, da so res jajca za valenje. Tozadevna dovoljenja bodo izdajale politične de-želne oblasti potom političnih oblasti I. instance ali pa neposredno. Brez do-voljenja pa ne bo smel nihče pošiljati jajc v tujezemstvo ali druge dežele, jajc za konzum pa še celo ne. S tem bo gotovim špekulantom odvzeta mož-nost navijanja cen.

Iz Pogrebna bratovščina sv. Jožefa ima svoj redni letni občni zbor v nede-ljo dne 19. marca t. l. ob 5. uri popol-dne v kn. šk. palači, pritličje desno. Vsi moški in ženski udje se vabijo k polnoštevilni udeležbi. — Ta dan se bo tudi darovala sv. maša v Križanski cerkvi ob 6. uri zjutraj za vse žive in umr-lj »Bolniška blagajna samostojnih obrt-nikov v Ljubljani« ima v nedeljo, dne 19. marca 1916 ob pol 2. uri popoldne v re-stavraciji pri »Zlatorogu«, Gosposka ulica, redni občni zbor.

Književnost.

* »Čas.« 1916, X. letnik. Zvezek 2. Vsebina. Članki: Dr. F. Grivec, Katoliški prepoved v Franciji. Versko življenje in ga-likanizem. Verski prepoved. Znanstveni prepoved. Katoliško dejstvo. — Dr. P. Gvi-do Rant, Totemizem. Kaj je totemizem? Psihologična razlaga totemizma. — Dr. Jo-sip Mal, K poglavju starejše zgodovine Slo-vencev. — Dr. Aleš Ušeničnik, Umetnik pa pravna odgovornost. — Obzornik: Verstvo in kultura: Nemci in Francozi. (Dr. F. Grivec.) Pedagogika: Tipi gimnazijca z ozirom na versko življenje. (Peter Butko-vič, Kamnje.) — Zgodovina: Iz zgodovine Slovencev. Ludmil Hauptmann, Politische

Umwälzungen unter den Slowenen vom Ende des sechsten bis zur Mitte des neun-ten Jahrhunderts. (Dr. J. Mal.) — Lepo-slovne novosti: Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1916. Koledar 1916. Večernice, 69. zvezek. (P. Perko.) — Zapiski: Psalmi et Cantica. Corpus catholicorum. Narodopis-ne študije. Framasonstvo v Napoleonovi Iliriji. M. Jan. Hus. — Glasnik »Leonove družbe«. — Čas izhaja kot dvomesečnik. List je ena izmed rednih letnih publikacij »Leonove družbe«. Letnina za »Čas« in druge redne publikacije L. D. znaša 6 K. Pošilja naj se na naslov: »Leonova družba« v Ljubljani. Uprava »Leonove družbe«, Ljubljana, Katoliška bukvarna (stolno žup-nišče) I. nadstropje (oddelek za učila.)

V vojaško službovanje zopet vpokli-cana družabnika trvdke Ciuha & Jesih, »Pod Trančo« vljudno javljata p. n. občin-stvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da jima ohranijo p. n. od-jemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Sreč-kovnega zastopstva« v Ljubljani.

Kino Central

v deželnem gledališču.

Danes zadnjikrat slavna igralka Erna Morena v igrokazu

„Sled prvega.“

Velik uspeh! Velik uspeh!

Jutri v petek in naslednje dni: Porušena Gorica.

Avtentični posnetki. — Zgodovinski dokument! 500 metrov dolgi film.

organistinja.

Gospica, ki zna orgljati in peti vstopi v službo takoj kot

Orehov okrogli les

Naslov pove upravnistvo pod št. „658“.

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od tr-govceev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu. 2426

Učenec

krapak iz dežele se sprejme v trgovino z mešanlm blagom, Franc Čušnovar, Dolenska cesta.

Služba cerkvenika in organista

se razpisuje pri Sv. Lenartu nad škofjo Loko. Plača 600 K v denarju, prosto stanovanje. Po-sestva, da se lahko redi ena krava. Zato do-naša organist duhovniku meso od mesarja. Ro-kodelci imajo prednost. Oglašiti se je pismeno ali osebno pri župnemu uradu p. Selee pri škofji Loki.

Velikonočna skupina razglednic

Skupina s 16 komadi, sortirana po dva enaka kom., K 1.40. Le proti predplačilu.

Vojska v slikah

izide 27. t. m.

Obsegala bo zopet pristno narodno, od domačih umetnikov zasnovano blago, in sicer 4 velikonočne in 4 prilicne slike. Delo se bo od doslej izšlih posebno odlikovalo. Cena je kljub večjim stroškom kartona in tiska ostala prejšnja.

Cena za trgovce, ki naroče vsaj 100 dvo-barvnih razglednic: 6 K za 100 komadov, pri naročilih nad 500 kom. K 5.50, nad 1000 kom. K 5.-, nad 2000 kom. K 4.50 za vsakih 100 kom. Pri naročilih nad 10 skupin 30 % popusta. — Pošiljajte le po povzetju.

V zalogi je še večje število velikonočnih razglednic iz lanske velikonočne skupine po za 20 % znižanih cenah.

Tvrčka
Gričar & Mejač
Ljubljana
 Prešernova ulica št. 9

priporoča za **spomlad in poletje**

svojo dobro sortirano zalogo

oblek za gospode in dečke,

ter mične **novosti** v konfekciji **za dame in deklice.**

Lepa, lahna

kočija

se prodaja.

Kje, se polzve pri upravnistvu »Slovenca« pod št. 588.

Ako naročite

2569

in to nemudoma storite.

1 srečko avstrijskega Rdečega križa
 1 srečko ogrskega Rdečega križa
 1 srečko budimpeškega Rdečega križa
 1 dobitni list 3. zemlj. srečka iz l. 1880
 1 dobitni list 4. ogr. hip. srečka iz l. 1884

Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dobitnih listov samo 5 kron

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 kron

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do 4000 frankov popolnoma zastonj!

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 11. Ljubljana.

Hiša na prodaj.

Lepa pritlična hiša, ki ima z opeko in lesom zidane stene po stavbinem načinu »Hygiea«, je takoj po nizki ceni za prodati. Zraven spadajo vsa potrebna stranska poslopja in mali vrt. Hiša leži na deželni cesti Novomesto-Crnomelj, poleg postaje Rožni dol-Prbišje, na belokranjski progi, ter je vsled svoje krasne lege posebno pripravna za

poletna stanovanja

V pritličju hiše se nahaja 5 sob, opremljena kopalna soba, kuhinja in še postranski prostori; v lepo izpeljanem strešnem vrhu pa sta dva kabineta in kuhinja.

Natančneje se izve pri c. kr. vodstvu za gradbenje železnic (k. k. Eisenbahnbauleitung) v Rudolfovem, kateremu se naj pošljejo pismene ponudbe najkasneje do 25. marca 1916.

Spreten

brivski pomočnik

se pod jako ugodnimi pogoji takoj sprejme pri O. Fettich-Frankheim v Ljubljani.

Prodajalko

izurjeno v papirni stroki, sprejme Anton Slatnar v Kamniku.

Spretna

prodajalka

Specerijske stroke, večša obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi, želi s 3. aprilom prenesti službo. Eventuelno tudi pozneje. Cenjene ponudbe z navedbo plače na upravo lista pod »poštena 22«.

Ključavničarji in mizarji

dobijo takoj stalen in dober zaslužek. Prednost imajo marljiv in trezni delavci, kateri so že delali v tvornici poljedelskih strojev. — Ponudbe se pošiljajo na naslov: Sjedineni paromlini d. d., v Bjelovaru (Hrvaška) (tvorniški oddelek).

Šartljeva moka

brez vsakih kart!

Samo pri meni se dobi fina šartljeva moka, znamka

Samo en zavitek rabite za en šartelj, brez da bi potrebovali kaj sladkorja, kvasa ali drugih reči. — En zavitek stane samo

HASIN

K 1-30.

Po pošti se pošilja samo po povzetju in najmanj 3 zavitke.

Če se pošlje denar naprej, se ovoj ne zaračuna. Pojasnila o uporabi se prilože. — Naročite obratno pri razpošiljalnici šartljeve moke znamka »HASIN«

Ivan Urek, Ljubljana

691 Mestni trg 13, Pod Traučo, (prej v Borovljah na Koroškem).

1. Ljubljansko uradniško gospodarsko društvo, registrovana zadruga z omejeno zavezo v likvidaciji.

Vabilo

na

občni zbor

ki se bo vršil v petek, dne 24. marca 1916 ob pol 8 uri zvečer v restavraciji pri Rimljanu na Rimski cesti.

Dnevni red:

1. Poročilo o računskem zaključku za l. 1915.
2. Slučajni predlogi.

V Ljubljani, dne 16. marca 1916.

Likvidacijski odbor.

Ako bo ta občni zbor nesklepen, vrši se uro pozneje drugi občni zbor, ki pravilno sklepa ne glede na število zborovalcev.

ZAHVALA.

Najiskrenejšo zahvalo izrekamo za vse izraze sožalja ob smrti našega očeta

JUSTA VUGA

kakor tudi za zadnje spremstvo č. duhovščini deželne bolnice, č. duhovščini gorški, vsem p. n. gospodom iz Gorice, zastopnikom »Gospodarske zveze« v Ljubljani, vsem Podgorcem in Podgorcem, kakor sploh vsem, ki so skazali nepozabnemu pokojniku zadnjo čast. Bog povrni!

V Ljubljani, dne 16. marca 1916.

Žaljuči ostali družine Vuga-Goslar.

BENCIN

neobdavčen kakor tudi obdavčen, prašno olje, strojno olje in olje za cilindre se dobi pri tvrdki

Julij Elbert, Ljubljana, Kongresni trg 14.

Naznanilo.

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da mi je po dolgem času zopet dovoljeno, od vojaške službe oproščenemu, voditi svojo lekarno. Toplo se zahvaljujem za dosedanje naklonjenost ter prosim tudi za nadaljnjo.

672

Ph. M. Vinko Procházka
 lekarnar, Ljubljana, Jurčičev trg 2.

THE VERA
American Shoe

za gospode in dame
 iz Amerike.

Moderno
 priljubeno
 lično
 ceno
 trpežno

Edina prodaja:

čevljarnica

F. Szantner

Ljubljana

Selenburgova ulica 4

Made by
 Rice & Hutchins
 Boston, Mass. U.S.A.

Mestni pogrebni zavod
 v Ljubljani.

Brez posebnega obvestila.

Olga Staré naznanja v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok in vseh drugih sorodnikov prežalostno vest o smrti svojega preljubega, nepozabnega soproga, gospoda

dr. Anton Stare-ta

c. kr. generalnega štabnega zdravnika v pok.

kateri je sinoči ob 10. uri zvečer po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 67. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v petek dne 17. marca ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta št. 15 na pokopališču k sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto dne 18. marca ob 10. uri dopoldne v farni cerkvi Marijinega oznanjenja.

V LJUBLJANI, dne 15. marca 1916.

Marija Domalip roj. Staré, Jelka Sernee roj. Staré, hčerl. — Dr. Karl Domalip, c. l. kr. štabni zdravnik pri vojni mornarici, Dr. Vladimir Sernee, odvetnik, zeta. — Olga, Karl, Vladimir, Janko, vnuki.

Venci se hvaležno odklanjajo.

PREMOG

najboljše kakovosti
 po dnevnih cenah
 na vagonih ali vozovih.

F. & A. UHER
 Ljubljana, Selenburgova ulica šte. 4. —